

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חינוך טכנולוגי

נוהל תרגיל ארצי ל"למידה מרחוק בחירום"

למנהלי בתי הספר, רכזים ומורים

מועד התרגיל:

כ"ו באדר א', 27 בפברואר 2022 – ל' באדר א', 3 במרץ 2022

שנת הלימודים תשפ"ב

תוכן עניינים

3.....	הקדמה
4.....	הנחיות לתרגיל למידה בחירום תשפ"ב
4.....	מטרות התרגיל
4.....	היערכות
5.....	ביצוע התרגיל
5.....	סיום התרגיל
5.....	בעלי תפקידים במטה
6.....	בעלי תפקידים במחוזות
7.....	רפרנטים לסביבות ענן במחוזות
8.....	נספח 1 – איגרת להורים
9.....	נספח 2 – הנחיות לפעולה במצב חירום אמת
10.....	נספח 3 – דגמים ללמידה משולבת דיגיטל במרחב הדיגיטלי הכיתתי
10.....	נספח 4 - פורמט איסוף נתונים מדומינים עצמאיים

הקדמה

מגפת הקורונה חידדה את חשיבות הלמידה מרחוק כפורצת גבולות זמן ומקום. כחלק מתפיסה פדגוגית בית ספרית ובמטרה לשמור על תהליכי הוראה, למידה והערכה (הל"ה) בעתות שגרה וחירום, משרד החינוך מוביל הטמעת [למידה משולבת דיגיטל](#).

למידע נוסף וחומרים בנושא היכנסו [למרחב הפדגוגי](#).

כמדי שנה משרד החינוך מקיים תרגיל שנתי הבוחן מוכנות מערכתית נרחבת של הנהלת בית הספר, מורים ותלמידים למעבר מלמידה בשגרה "ללמידה מרחוק" במצב חירום.

בשנת הלימודים תשפ"ב יקיים משרד החינוך בכל בתי הספר שבוע תרגיל "למידה מרחוק בחירום". התרגיל יתחיל ביום ראשון, כ"ו באדר א', 27 בפברואר 2022, ויסתיים ביום חמישי, ל' באדר א', 3 במרץ 2022.

במקרים של מצב חירום בזמן אמת – יש לפעול על פי ההנחיות המפורטות [בנספח 2](#) להלן.

הנחיות לתרגיל למידה בחירום תשפ"ב

מטרות התרגיל

- הגברת מוכנות מערכת החינוך ללמידה מרחוק בעתות חירום.
- תרגול השימוש במרחב דיגיטלי כיתתי כסביבת למידה
- יצירת תקשורת מאובטחת עם תלמידים.

בשנת הלימודים תשפ"ב בתרגיל החירום תינתן למנהל בית הספר אפשרות לבחור בין שני מודלים להפעלה¹. בשלב ההיערכות לתרגיל – מנהלי בתי הספר יחד עם הצוות החינוכי יחליטו על מודל הפעלת התרגיל במרחב דיגיטלי בית ספרי לכל שכבות הגיל, באופן שיתאים למוסד החינוכי.

לקראת התרגיל – מנהלי בתי הספר, בעלי התפקידים והצוות החינוכי יערכו ויפעלו בהתאם לדגשים המפורטים להלן:

היערכות

- **מצבת תלמידים** – בדיקה על ידי הגורם המוסמך בבית הספר שכל המחנכים משויכים לכיתתם, (להקפיד לבדוק שמעודכנת גם כיתה מקבילה, לדוגמה: א'1, א'2....) ובמקרה שלא – יש לעדכן [במצבת תלמידים](#).
- **מודל הפעלה בית ספרי** – בניית מערכת שעות בית ספרית וכיתתית בהתאם למודל הבית ספרי שנבחר.
- **מרחב למידה דיגיטלי** – בדיקה שלכל הכיתות מרחבי למידה דיגיטליים בסביבת הענן הבית ספרית, וצוות המורים והתלמידים יודעים כיצד להיכנס למרחב ולהתנהל בו.
- **הזדהות אחידה** – בדיקה מול הצוות החינוכי שתלמידי כיתתם מכירים את שם המשתמש וסיסמת הזדהות אחידה לצורך התחברות למרחב הלמידה הכיתתי הדיגיטלי. במידת הצורך ניתן להפיק [דוח סיסמאות בית ספרי](#).
- **שיח מחנכים עם התלמידים** – מורים המשתתפים בתרגיל יציגו לתלמידים את מהלך התרגיל ויסבירו כיצד תתבצע "למידה מרחוק" בשבוע זה. המורים יאפשרו לתלמידים לשאול שאלות כדי להשיג בצורה מיטבית את מטרת התרגיל.
- **למידה ותקשורת** – הקצאת פעילות מקוונת לשיח ותרגול נושא נלמד במרחב הכיתתי הדיגיטלי. ניתן להיעזר במגוון האפשרויות הקיימות [במרחב הפדגוגי](#). (דוגמאות [בנספח 3](#))
- **מכתב להורי תלמידי בית הספר** – שליחת מכתב להורי תלמידי בית הספר על התרגיל. ([נספח 1](#))

¹ **מודל הפעלה 1** – בית הספר בוחר **יום בשבוע** שבו מתרגלים כל התלמידים למידה מרחוק: מחנכי הכיתה בודקים נוכחות ומדווחים במערכת הנוכחות המקוונת; מתקיים שיעור סינכרוני לכל כיתה; נשלחת משימה א-סינכרונית לתלמידים שעליהם לבצע באותו יום.

מודל הפעלה 2 – בית הספר מקיים **שבוע** תרגול למידה מרחוק: מחנכי הכיתה בודקים בכל יום נוכחות ומדווחים במערכת הנוכחות המקוונת; נבחר נושא שסביבו מתנהלת למידה משולבת דיגיטל – מתקיימים שיעורים פיזיים וסינכרוניים, ונשלחות מטלות א-סינכרוניות לתלמידים.

ביצוע התרגיל

- **בדיקת נוכחות** – בדיקה נוכחות התלמידים המשתתפים בתרגיל ודיווח במערכת הנוכחות לשעת חירום **בפורטל מוסדות חינוך**.
- **למידה ותקשורת** – שיח מקוון עם התלמידים במרחב דיגיטלי כיתתי סינכרוני, שיעור סינכרוני ושליחת מטלה א-סינכרונית לתלמידים לביצוע במרחב הדיגיטלי הכיתתי.

סיום התרגיל

ביום ראשון, ג' באדר ב' תשפ"ב, 6 במרץ 2022, לאחר סיום התרגיל יופקו על ידי בית הספר, המחוז ומטה משרד החינוך דוחות השתתפות וביצוע:

- דוח דיווח נוכחות כיתתי ובית ספרי.
 - דוח פעילות כיתתי ובית ספרי במרחב הדיגיטלי הסינכרוני והא-סינכרוני.
 - **דומיינים עצמאיים** - דוח פעילות מסביבת ענן שמופעלות בדומיין עצמאי, שהכניסה אליה אינה באמצעות הזדהות אחידה, ישלחו למפקח/ממונה התקשוב המחוזי(ראו רשימת **בעלי תפקידים במחוז**) דוחות השתתפות, עד לתאריך 10.2.22 בקובץ אקסל בהתאם לפורמט **בנספח 4**
- בכל שאלה, בעיה או בקשת עזרה ניתן לפנות למוקדי התמיכה *6552 או למפקח/ממוני התקשוב המחוזיים.

בעלי תפקידים במטה

שם	תפקיד	טלפון	דוא"ל
קובי רפאלי	מנהל חטיבת תקשוב וטכנולוגיות בחינוך	073-3936666	kobire@education.gov.il
רונית אלוש	ממונה ארצית על התקשוב	073-3936665	ronital@sapak.education.gov.il
אתי יוסף זהבי	מדריכה ארצית לתקשוב	073-3936665	ettyyo@education.gov.il
עינת לייקין	מדריכה ארצית לסביבות ענן		eynatle@sapak.education.gov.il
חיים גרובר	מטמיע ארצי לסביבות ענן		chaimgr@education.gov.il
עינת רוזנברג	מטמיעה ארצית לסביבות ענן		einatros@education.gov.il
אבנר אריאלי	מטמיע ארצי לסביבות ענן		avner.arieli@educ.org.il
כרמית נאור זיידמן	מטמיעה ארצית לסביבות ענן		imp.cloud@israschool.org.il
ג'ק תייר	מטמיע ארצי לסביבות ענן		Jack.tayar@gmail.com

בעלי תפקידים במחוזות

מחוז	שם מפקח/ממוני תקשוב	דוא"ל	שם הרפרנטים	דוא"ל הרפרנטים
צפון	משה חיימוביץ'	moshech@education.gov.il	סיון צרור	sivanzror@gmail.com
מרכז	אורית טאטי	oritta@education.gov.il	רית דולב	ravit@educ.org.il
התיישבותי	רונית בליסקו נאווי	ronitbn@education.gov.il	סימה הנדריקסון	simmah@hityash.org.il
תל אביב	יעל ירון	yaelya2@education.gov.il	ליאור סיבוני	likobb@gmail.com
חיפה	רחלי דיאמנט	racheldi@education.gov.il	מיכאל אברמוב	michael@edu_haifa.org.il
ירושלים	ענת סגל	anatse2@education.gov.il	תמר הר שושנים	tammarharsho@gmail.com
מנח"י	אתי רוזן	esterro@education.gov.il	יעקב סאסי	zasa1970@gmail.com
דרום	שני ברזי	shaniba@education.gov.il	מירי אוריאלי	miriur@education.gov.il
חרדי	נעמי שי	neomisy@education.gov.il	רותי פרץ	ruthype@education.gov.il
מגזר דרוזי	אכרם איברהים	ibrahimak@education.gov.il	רחאב אבו עראר	rehab@gtzfonet.org
מגזר ערבי	סאטי חלאילה	satykh@education.gov.il	לינדה אבו עביד	lindaranem@gmail.com
גני ילדים	ענת סלע	anatse@education.gov.il	אינה פלוטוב	innapl@education.gov.il

רפרנטים לסביבות ענן במחוזות

דוא"ל	שם רפרנט לסביבת ענן מיקרוסופט	דוא"ל	שם רפרנט לסביבת ענן גוגל	מחוז
Shanioz.2282@gmail.com	שני עוז	satykh@education.gov.il	סאטי חלאילה	צפון
yossibar@education.gov.il	יוסי ברק (+גוגל)	ravit@educ.org.il	רוית דולב	מרכז
dvoritc@hityash.org	דבורית כהן	simmah@hityash.org.il	סימה הנדריקסון	התיישבותי
nirit@tad.org.il	נירית כשדאי	nirit@tad.org.il	נירית כשדאי	תל אביב
yeben2308@gmail.com	אייל בנבנשתי	michael@edu_haifa.org.il	מיכאל אברמוב	חיפה
natanleibowitz@amit365.org.il	נתן ליבוביץ	mizrahimaor@gmail.com	מאור מזרחי	ירושלים
ruchamafk@gmail.com	רוחמה פרנקל	batya.sch@gmail.com	בתיה שליידר	מנח"י
miriur@education.gov.il	מירי אוריאלי	miriur@education.gov.il	מירי אוריאלי	דרום
adir@yrc.org.il	אדיר בר טוב	adir@yrc.org.il	אדיר בר טוב	חרדי
rinacho@education.gov.il	רינה כהן	rinacho@education.gov.il	רינה כהן	חינוך מיוחד

נספח 1 – איגרת להורים

להורים שלום רב,

הנדון: תרגיל "למידה מרחוק בשעת חירום" לשנת תשפ"ב

מגפת הקורונה חידדה את חשיבות הלמידה מרחוק כפורצת גבולות זמן ומקום. כחלק מההיערכות לשעת חירום יתקיים גם השנה תרגיל "למידה מרחוק", ובמהלכו יפעלו התלמידים מבית הספר או מהבית במרחב הדיגיטלי הכיתתי.

תרגיל התגוננות ארצי במוסדות החינוך ייערך בתאריכים כ"ו באדר א', 27 בפברואר 2022 – ל' באדר א', 3 במרץ 2022.

התרגיל יתקיים השנה במרחב הלמידה הדיגיטלי הכיתתי, והתלמידים ייכנסו אליו באמצעות סיסמת ההזדהות האחידה האישי שלכם.

במהלך התרגיל תיבדק נוכחות התלמידים על ידי מחנכי הכיתה, יתקיים שיח מורה ותלמידים, והתלמידים יקבלו משימה לביצוע במרחב הלמידה הדיגיטלי הכיתתי.

בבית ספרנו התרגיל יתקיים ביום _____ בשעות _____.

בבית ספרנו התרגיל יתקיים במשך כל השבוע.

נוקיר שיתוף פעולה וסיוע לילדיכם בהצלחת התרגיל.

להלן הקישור [לאיגרת ההורים](#) בגרסת word

בברכה,

מנהל/ת בית הספר

(אנו ממליצים שהמנהלים ינסחו את המכתב בהתאם למתווה המתאים לשלב הגיל של בית הספר ויוסיפו את שמם, חתימתם וסמל בית הספר.)

נספח 2 – הנחיות לפעולה במצב חירום אמת

נוהל למידה בחירום בזמן אמת

בעת הכרזה על מצב חירום יש לבצע את הפעולות הבאות באופן מיידי :

1. הפעלת צוות לשעת חירום (צל"ח) בית ספרי.
2. הפעלת שגרת למידה בחירום במרחב הלמידה הדיגיטלי הבית ספרי.

סדר פעולות בהכרזת מצב אמת

1. מעקב וביצוע הנחיות פיקוד העורף ואגף ביטחון לשעת חירום לאחר הכרזת "שעת חירום" על ידי הגורמים הרשמיים.
2. העברת הודעה לצוות בית הספר, להורים ולתלמידים על הכרזת "שעת חירום".
3. הפעלת שגרת למידה בחירום.

יום ראשון למצב חירום :

- שמירה על קשר ומתן תמיכה ומענה רגשי לתלמידים ומשפחותיהם.
- בדיקת נוכחות ומיקומם של התלמידים.
- דיווח למנהלי המחוזות.

יום שני למצב חירום :

- שמירה על קשר ומתן תמיכה ומענה רגשי לתלמידים ומשפחותיהם.
- בדיקת נוכחות ומיקומם של התלמידים.
- דיווח למנהלי המחוזות.
- קיום מסגרת חברתית-חינוכית תומכת.
- הפניה לפעילויות הפגה ומשימות לימודיות במרחב הלמידה הכיתתי.

יום שלישי למצב חירום ועד סיום מצב חירום :

- שמירה על קשר ובדיקת נוכחות ומיקומם התלמידים בכל יום ודיווח למנהלי המחוזות.
- בניית מערכת לימודים הפעלת למידה מרחוק במרחב הלמידה הכיתתי.

נספח 3 – דגמים ללמידה משולבת דיגיטל במרחב הדיגיטלי הכיתתי

שכת גיל / שפה	יסודי	חט"ב	חט"ע
דוגמאות בעברית	קרמל מלוח שוקולד – למידה שיתופית בין כיתתית מרחוק	אוכמניות אגוזים – הוראה משולבת משחק	תפוח קינמון – למידה מבוססת פרויקטים
	סברס מנטה – מוגנות בסייבר	אגס פירות יער – למידה משולבת מבוססת הדמיות	תות בננה – למידה מבוססת פתרון בעיות
	מוקה וניל – הוראה באמצעות וידאו	קל לי – זהה את המתחזה	מישמש וניל- צרפתי – חקר בלמידה משולבת
	קל לי – סיסמאות	קל לי – יום זכויות האדם	קל לי – שבוע החלל הישראלי
	קל לי – דיוג וזיופים	קל לי – יום איכות הסביבה העולמי	קל לי – השיעור הגדול בעולם
דוגמאות בערבית	קל לי – בחירות בכיתה – ערבית	קל לי – מסיק עצי זית	קל לי – יום הסובלנות
	מוקה וניל – הוראה באמצעות וידאו – ערבית	קל לי - יום מיגור העוני – ערבית	תות קוקוס – סיור במפה שיתופית – ערבית
	סברס מנטה – מוגנות בסייבר	שוקו וניל – הבניית ידע בלמידה משולבת – ערבית	תפוח קינמון – למידה מבוססת פרויקטים – ערבית

נספח 4 - פורמט איסוף נתונים מדומינים עצמאיים

סמל מוסד	סוג סביבת ענן (גוגל/365/גם וגם)	מנהל סביבת הענן (רשות, סיסמה לכל תלמיד, מחוז, רשת, אחר)	מספר עו"ה שנכנסו למערכת	מספר תלמידים שנכנסו למערכת